21.09.2015 г. / 12:06:07

Вяра

04.02 по еретическия, †22 януари по църковния календар - Св. апостол Тимотей от седемдесетте апостоли

Житие на светия апостол Тимотей († ок. 97 г.)

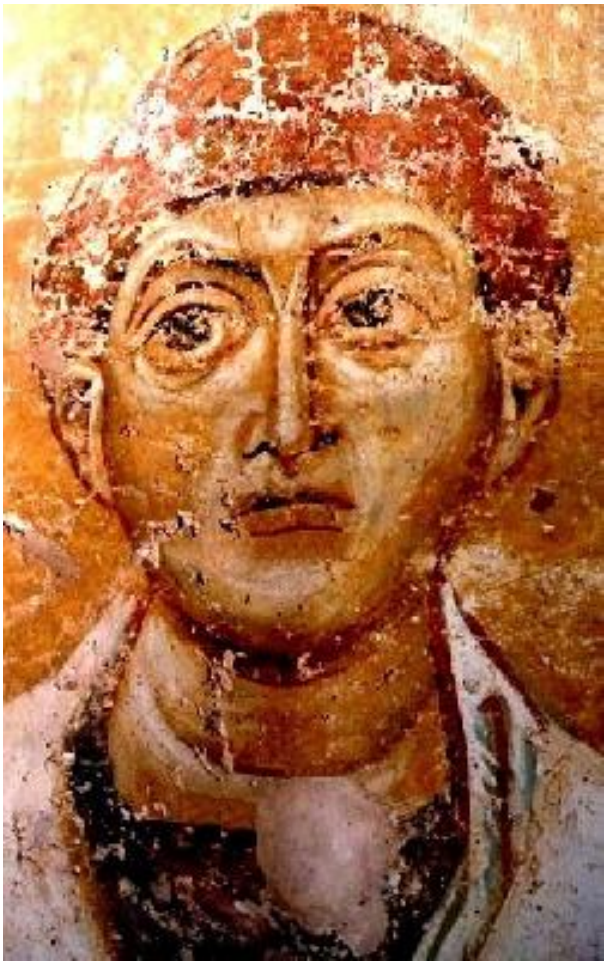

Свети апостол Тимотей. Фрагмент от стара руска стенопис. Новгород

Свети апостол Тимотей произхождал от областта Ликаония, а възпитанието и образованието си получил в знаменития град Листра, който се прославил не само с изобилието на земните си плодове, но най-вече със своя апостол, тая божествена

плодоносна клонка. Тази млада издънка израснала от нездрав корен: както благоухаещата роза разцъфтява от бодливо стъбло, тъй и свети Тимотей произлязъл от елин езичник, известен със своето езическо нечестие, и дотолкова затънал в пороци, колкото синът му впоследствие превъзхождал всички с добродетели и с високата си нравственост. Майката и бабата на свети Тимотей били от еврейския народ, и двете свети и праведни жени, украсени с добри дела, както свидетелства за това свети апостол Павел: “при спомена за твоите сълзи, копнея да те видя, за да се изпълня с радост, и като си спомням за твоята нелицемерна вяра, която по-рано я имаше у баба ти Лоида и майка ти Евника, а убеден съм, има я и в тебе”.

Още дете, блаженият Тимотей бил хранен не само с хляб, но със словото Божие, странял от езическото и иудейското заблуждение, и накрая тръгнал след свети апостол Павел, тая богогласна църковна тръба. Ето как се случило това. Свети апостол Павел заедно с христовия апостол и ученик Варнава дошъл в Листра, както пише за това свети Лука в книгата “Деяния на светите апостоли”: “ те… прибягнаха в ликаонските градове Листра и Дервия и в техните околности, и там благовестяха”. Току-що пристигнал в града, свети апостол Павел с една дума изцерил човек, хром по рождение. Пред това чудо жителите на града удивени, възкликнали: “боговете в образ човешки са слезли при нас.” Скоро разбрали, че не са богове, а хора, наричат себе си апостоли и проповядват Живия Бог; противници са на лъжливите богове и са пратени именно за да обръщат хората от бесовското заблуждение към Истинския Бог, Който изцерява хроми и възкресява мъртви. Мнозина от този град се обърнали към благочестието.

Сред тях била и майката на блажения апостол Тимотей, останала вдовица след смъртта на мъжа си. Тя с радост приела

свети апостол Павел в своя дом, грижела се за него и накрая дала сина си Тимотей за обучение при апостола, като дар за извършеното в техния град чудо и заради светлината на истинската вяра. Свети Тимотей бил съвсем млад, още юноша, но способен да възприеме семената на Божието слово. Апостол Павел го приел, понеже видял у него не само доброта и кротост, но и прозрял у него Божията благодат, поради което го възлюбил повече от собствен син. Но тъй като Тимотей бил твърде млад и не би могъл да понесе трудностите на апостолските пътувания, свети апостол Павел го оставил в дома на майка му, поверявайки го на добри учители, за да го наставляват в изучаването на Божественото Писание. Сам той пише в посланието си към Тимотей: “ти и от детинство знаеш свещените Писания”. Поради завистта на иудеите свети апостол Павел бил пребит с камъни от народа и захвърлен вън от града, мислейки го за мъртъв. Той обаче се вдигнал и със своите спътници се отправил към други градове.

Няколко години по-късно свети апостол Павел излязъл от Антиохия и поискал да посети отново братята във всички градове, където проповядвал Божието слово. Взел със себе си апостол Сила и дошъл в Листра, родния град на свети Тимотей. Като видял своя ученик, достигнал пълнолетие и преуспяващ във всяка добродетел, при това ползващ се с голямо уважение от всички християни в града, апостол Павел го приел при себе си за помощник в апостолското служение и го направил свой постоянен спътник, участник във всичките си трудове и съслужител в Господа. Преди да напуснат града поради някои иудеи, живеещи там и в околностите, той обрязал Тимотей според Моисеевия закон - това не било необходимо за спасението му, понеже Божията благодат се дава при светото Кръщение, но за да не се съблазнят иудеите, понеже всички знаели, че баща му е езичник.

Като излязъл от Листра, свети апостол Павел преминал

градове и села, учейки и благовестейки царството Божие и просвещавал всички със светлината на благочестието. След него като звезда след слънцето следвал свети Тимотей. Възприемал ярката светлина на благочестието, учението на Христовото благовестие и привиквал към високи подвизи и добродетелен живот, както свидетелства за това сам свети апостол Павел: “ти си последвал моето учение, живот, намерение, вяра, моето великодушие, любов, търпение, моите гонения и страдания”.

Така свети Тимотей почерпил всички добродетели от избрания съсъд, свети апостол Павел, и възприел заради Христос апостолската нищета. Не придобил за себе си никакво богатство, нито злато, нито сребро, нито каквито и да е други веществени блага, а пътувал от град на град, за да възвестява Евангелието на Божието Царство. Усвоил обичая да въздава добро за зло; укоряван - благославял, гонен - търпял, хулен - радвал се духом, и във всичко се явявал Божий слуга, истински ученик на своя учител. Свети апостол Павел, като видял ученика си тъй преуспяващ в добродетелите, поставил го отначало за дякон, после за презвитер, и накрая - за епископ, макар да бил още млад. Когато чрез възлагане ръцете на апостолите свети Тимотей бил посветен за служител на Христовите Тайни, той с най-голямо усърдие понесъл бремето на апостолските трудове и с нищо не отстъпвал на другите апостоли в страданията и трудовете им при благовестието на Христовото учение.

Нито младостта му, нито слабостта на тялото му могли да попречат в изпълнението на приетия от него подвиг. Във всичките си действия показал величие на духа, както свидетелства за него свети апостол Павел в Първото си послание до Коринтяните: “Ако пък дойде Тимотей, гледайте да бъде в безопасност помежду ви; защото той върши делото Господне, както и аз. Прочее, никой да го не унизи”. В същото

послание, хвалейки го, светият апостол пише: “пратих при вас Тимотея, който ми е възлюбено и вярно чедо у Господа; той ще ви напомни моите пътища в Христа”. Подобно на това и в други послания той нарича свети Тимотей свой брат, казвайки: “Павел, окованик Иисус Христов, и брат Тимотей”, “Павел, апостол на Иисуса Христа по воля Божия, и брат Тимотей”, “Павел, апостол на Иисуса Христа по воля Божия, и брат Тимотей”. И още пише: “изпроводихме Тимотея, наш брат и Божий служител и наш сътрудник в Христовото благовестие, за да ви укрепи и утеши във вярата ви”.

Тези и още много други свидетелства за похвала на свети Тимотей намираме в посланията на свети апостол Павел. Обаче свети Тимотей не се превъзнасял с това, но живеел в смиреномъдрие и строго съблюдавал добродетелта, с постоянни трудове и пост толкова изнурявал себе си, че дори самият му учител, като гледал неговите подвизи, го пожалил. Той убеждавал Тимотей - да не пие вече само вода, но да употребява и малко вино, поради стомаха си и честите си боледувания, които постоянно обременявали тялото му, обаче душевната му чистота си оставала съвършена и свободна от всякаква вреда.

Заедно със своя учител свети Тимотей пътувал по всички краища на света: ту в Ефес, ту в Коринт, ту в Македония, ту в Италия, ту в Испания, те възвестявали Словото Божие, и с пълно право за тях можело да се каже: “Техният звук се носи по цяла земя, и техните думи до краищата на вселената”.

Свети Тимотей бил проницателен в разсъжденията си, бърз в отговорите, в проповядването на Божието слово - изкусен оратор, в обяснението на Божествените писания - увлекателен тълкувател, в църковното управление и в защита на истините на вярата - най-достоен пастир. Особено достойно за внимание е, че бил възприел изобилно благодатта на апостолското

учение, която получил от два извора: той имал за учител не само свети апостол Павел, но се учил и при свети апостол Иоан, възлюбения Христов ученик. Когато той бил заточен от римския император Домициан в изгнание на остров Патмос, свети Тимотей бил вместо него епископ на град Ефес, където не след много време пострадал заради свидетелството си за Господа Иисуса Христа. Ето как станало това.

Веднъж елините в Ефес празнували особено тържествен празник, наричан “катагогиум”, по време на който идолопоклонниците, мъже и жени, надявали на себе си маски на най-различни странни същества, носели в ръце идоли и дълги пръти и с безсрамни танци обхождали улиците на града. При това пеели песни с нестройни гласове, нахвърляли се като разбойници върху минувачите и даже убивали мнозина. Вършели и още много други беззакония, с които мислели, че изразяват почитта си към своите мерзки богове.

При това зрелище блаженият Тимотей пламнал от огъня на Божествена ревност, явил се на богопротивното сборище и открито и смело изповядал Единия Истинен Бог, Иисус Христос. Той ясно изобличил заблужденията и самоизмамата им относно техните богове и дълго ги убеждавал да се обърнат към Христос. Те обаче, блуждаейки в тъмнината на езическите заблуди, не разбрали словата на апостола, но се нахвърлили върху него, жестоко го били със своите пръти, влачили го по земята и свирепо го тъпчели с крака, накрая го измъчили до смърт.

Дошли някои християни и го намерили едва дишащ. Те го изнесли от града и когато починал, го погребали на мястото, наречено Пион, тоест плодородно. Доста по-късно честните мощи на светия апостол, по заповед на цар Констанций, син на Константин Велики, били пренесени от свети мъченик Артемий от Ефес в Константинопол и поставени в църквата на

светите апостоли заедно с мощите на свети апостоли Лука и Андрей Първозвани. Тъй било благоугодно на Бога, понеже в живота им всичко било общо: характерът, учението и проповедта на Евангелието. Затова и след смъртта си били поставени заедно, още повече, че обща е и радостта им на небесата - в Царството на нашия Господ Иисус Христос, Който заедно с Отца и Светия Дух царува навеки. Амин.

Тропарь апостола Тимофея

глас 4

Благости научився и трезвяся во всех, / благою совестию священнолепно оболкся, / почерпл еси от сосуда избранного неизреченная / и, веру соблюд, равное течение совершил еси, / апостоле Тимофее, / моли Христа Бога / спастися душам нашим.

Кондак апостола Тимофея

глас 1

Божественнаго ученика и спутешественника Павлова Тимофея,/ вернии, воспоим вси,/ отгонящаго душевныя наша страсти/ и недуги телесныя.

buditeli.info © 2017